ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Sammanträdesdatum	Sida
Samhällsbyggnadsnämnden	2025-06-17	1 (57)

Plats och tid	Stadshuset Nygatan 16, Örnsköldsvik, kl. 08:30-11:45, 14:00-14:15 Ajournering kl. 11:45-14:00
Paragrafer	82 - 99
Ledamöter	Ordförande Andreas Jansson (C) Felix Frölander (M) Mikael Malmén (S) Matilda Häggkvist (S) Maria Gröndahl (S) Robin Gustavsson (S) Bruno Byström (C) Marianne McHardy (M) Jäv § 96 Jerker Rudin (KD) Jan Kärnebro (SD) Hadrien Gourlé (V)
Tjänstgörande ersättare	Maria Sundberg (S) Kurt Pettersson (C) Olof Glud (M) § 96
Övriga ersättare	Michael Axelsson (S) Jäv § 96 Marina Larserud Hagstedt (S) Kristian Ottosson (S) Olof Glud (M) §§ 82-95, 97-99 Tom Jonsson (M) Curt Eriksson (KD) Anna Sjöberg (V)
Tid för justering	2025-06-23
Ordförande	Andreas Jansson (C)
Justerare	Mikael Malmén (S)
Sekreterare	Caroline Jonsson
Anslagsbevis	Justering tillkännages på kommunens anslagstavla.
Anslaget publiceras	2025-06-24 – 2025-07-16
Protokollet förvaras	Digitalt i Samhällsbyggnadsnämndens diarium

Övriga deltagare	Förvaltningschef Mattias Persson Nämndsekreterare Caroline Jonsson Avdelningschef bygg- och miljö Clara Ganslandt Avdelningschef trafik- och park Torbjörn Söderberg Ekonomichef Jan-Olof Jonsson § 84 Planarkitekt Sofia Holmgren § 84 Trafikingenjör Hanna Hörnström § 84 Verksamhetsutvecklare Emelie Jonsson § 84 Utredare Ida Ögren § 84 Budget- och skuldrådgivare Marielle Jonsson § 84 Utredningsingenjör Frank Ståhlberg § 84 Enhetschef byggenheten Cecilia Marklund Svensson § 84 Byggnadsinspektör Cecilia Persson § 84 Byggnadsinspektör Emelie Hedin § 84 Byggnadsinspektör Robert Eriksson § 84
Godkännande av närvaro	Samhällsbyggnadsnämnden godkänner att angivna personer är närvarande vid sammanträdet samt ger dem rätt att yttra sig.

Innehållsförteckning

§ 82 Godkännande av föredragningslista 4
§ 83 Val av justerare 5
§ 84 Information 6
§ 85 Ekonomisk månadsrapport, maj 2025 7
§ 86 Yttrande, revisionens grundläggande granskning, samhällsbyggnadsnämnden 8
§ 87 Yttrande, revidering av renhållningsordning 2023-2033 10
§ 88 Revidering av samhällsbyggnadsnämndens reglemente 14
§ 89 Beslut om insats utan behovsprövning, budget- och skuldrådgivning 16
§ 90 E-förslagssvar, sätt upp belysning i lekparken i Hörnett då den är välbesökt under hela året 19
§ 91 E-förslagssvar, fler parkeringsplatser vid Höglandssjön 21
§ 92 Avtal om reducerat parkeringstal, Konstantinopel 1 och 2 23
§ 93 Nybyggnad av enbostadshus Flyggsjö 1:32, strandskyddsdispens 26
§ 94 Nybyggnad av fritidshus, Ottosbo 2:2, förhandsbesked 30
§ 95 Nybyggnad av garage Gene 2:86, bygglov 40
§ 96 Otillåten åtgärd, byggsanktionsavgift 48
§ 97 Meddelanden 51
§ 98 Anmälan av samhällsbyggnadsförvaltningens delegationsbeslut 53
§ 99 Delegation för ordförande att besluta i samhällsbyggnadsnämndens ärenden, sommaren 2025 55

§ 82 Godkännande av föredragningslista (Sbn/2025:1)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har att godkänna föreslagen föredragningslista.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Ärende nr 18. Delegation för ordförande att besluta i samhällsbyggnadsnämndens ärenden, sommaren 2025 tillkommer.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner föreslagen föredragningslista med ändringen att ärende nr 18. Delegation för ordförande att besluta i samhällsbyggnadsnämndens ärenden, sommaren 2025 tillkommer.

- - - - -

§ 83 Val av justerare (Sbn/2025:2)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har till uppgift att utse justerare av protokollet.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden utser Mikael Malmén (S) till justerare av protokollet.

- - - - -

§ 84 Information (Sbn/2025:3)

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet lämnas följande information:

- Presentation av samrådsförslag för Detaljplaneprogram för Vegakvarteren och Lungvikstrand (Stadsdel 2030)
  Föredragande: Sofia Holmgren, planarkitekt

- Återrapportering efter e-förslagssvar, trafiksituationen vid Bjästaskolan
  Föredragande: Hanna Hörnström, trafikingenjör

- Information om ärenden på föredragningslistan
  Föredragande: Handläggare i ärenden §§ 85, 86, 88, 89, 91-96.

Prövning av barnets bästa

Ärendet består av en redovisning av den information som nämnden tar del av. Beslutet att ta del av informationen medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden tar del av informationen.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Marianne McHardy (M) och Michael Axelsson (S) i handläggningen av ärende § 96.

- - - - -

§ 85 Ekonomisk månadsrapport, maj 2025 (Sbn/2025:4)

Ärendebeskrivning

Enligt den ekonomiska processen ska nämnderna under månaderna mars, april, juni, augusti, oktober och november lämna en månadsrapport till kommunstyrelsen. Den ska bestå av en helårsprognos för kostnader och intäkter för innevarande år. Prognosen ska ställas mot budgeten och betydande avvikelser ska kommenteras. Om månadsrapporterna visar på negativ budgetavvikelse under året, ska förvaltningschefen ge nämnden åtgärdsförslag och nämnden snarast vidta åtgärder.

Rapporten presenteras vid nämndens möte den 17 juni 2025.

Nämndresultatet till och med februari är minus 8,6 Mkr. Prognosen för 2025 är ett resultat som är plus 4,1Mkr bättre än budget.

Prövning av barnets bästa

Redovisningen av månadsrapport maj inklusive helårsprognos 2025 påverkar inte barn. Däremot kan separata beslut som fattas utifrån det ekonomiska läget komma att påverka barn.

Beslutsunderlag

- Samhällbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat den 12 maj 2025
- Ekonomisk månadsrapport maj 2025, samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner ekonomisk månadsrapport maj 2025.

- - - - -

§ 86 Yttrande, revisionens grundläggande granskning, samhällsbyggnadsnämnden (Sbn/2025:177)

Ärendebeskrivning

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska verksamheten inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Revisionen rekommenderar samhällsbyggnadsnämnden att:

- Se över möjligheter att vidta åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen
- Vidta tillräckliga åtgärder för att nå en budget i balans
- Förstärka och tydliggöra formerna för arbetet med risk- och väsentlighetsanalys

Revisorerna önskar skriftliga svar på revisionsrapporten senast den 18 augusti 2025. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Ett yttrande i ärendet har upprättats, daterat den 27 maj 2025.
Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit till sig av revisionsrapporten samt revisorernas rekommendationer. Förvaltningen tar med sig synpunkterna i det pågående arbetet med att förbättra arbetssätten inom verksamhetsstyrningen. Förvaltningen har även bemött delar där de upplever att revisionen saknar information som till exempel i delarna kring budget i balans.

Prövning av barnets bästa

Utifrån barnrättslagen ska en prövning av barnets bästa göras inför alla ärenden. Prövningen i detta ärende har gjorts som en enkel prövning då samhällsbyggnadsförvaltningen gör bedömningen att ett beslut rörande yttrande över granskningsrapport, Grundläggande granskning, samhällsbyggnadsnämnden, inte rör barn och ungdomar.

§ 86 (forts.)

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 27 maj 2025
- Förslag till yttrande, revisionens grundläggande granskning, samhällsbyggnadsnämnden, daterat 27 maj 2025
- Grundläggande granskning samhällsbyggnadsnämnden, daterat 7 april 2025
- Missiv, grundläggande gransknings samhällsbyggnadsnämnden, daterat 7 april 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner yttrande över revisionens grundläggande granskning, samhällsbyggnadsnämnden, daterat 27 maj 2025.

- - - - -

§ 87 Yttrande, revidering av renhållningsordning 2023-2033 (Sbn/2025:213)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har via remiss från kommunstyrelsen fått möjlighet att lämna yttrande över ett förslag till reviderad renhållningsordning.

Syftet med revideringen
Syftet med revideringen är att renhållningsordningen ska stämma med nuläget vad gäller nya nationella lagkrav som har tillkommit efter antagandet i januari 2023. Renhållningsordningen har reviderats så att renhållningsordningen och dess föreskrifter går i linje med gällande lagstiftning. Revideringen berör beslutet kring producentansvaret för förpackningar som har tagits efter antagandet av nuvarande renhållningsordning och där fastighetsnära insamling och insamling i offentliga miljöer hanteras. Revideringen berör även andra beslut som hanterar exempelvis bioavfall och där nuvarande renhållningsordning behöver revideras för att återge korrekt information, initiera ställningstaganden för nya lokala regler samt för att få nya politiska beslut. Renhållningsordningen består av tio dokument och för att den ska hålla ihop korrekt informationsmässigt i alla underlag omfattar revideringen samtliga dokument. Revideringen har inte inkluderat mål och åtgärder då de är fortsatt aktuella och periodiciteten 2023–2033 har bibehållits för kommande renhållningsordning.

Samrådshandlingarna
Samrådet omfattar tio olika dokument med policy, strategi och riktlinjer för avfallshanteringen i Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033 samt tillhörande bilagor. Syftet med policyn är kommunens övergripande ställningstagande för en mera hållbar resursanvändning i samhället och att avfallets påverkan på och risker för hälsa, miljö och klimat minimeras. Syftet med strategin för avfallshantering är att konkretisera hur intentionerna i policy för avfallshantering ska uppnås. Strategin beskriver hur vi genom tre övergripande målområden kan agera för att tillsammans kunna få en mera hållbar och cirkulär resursanvändning och avfallshantering inom såväl geografisk kommun som egen kommunkoncern samtidigt som vi minskar negativ miljöpåverkan. Målområdena är minska avfallsmängderna, öka återvinningen och minska miljöpåverkan. Riktlinjerna syftar till att konkretisera hur intentionerna i policy och strategi för en mera hållbar resursanvändning i samhället och att avfallets påverkan på och risker för hälsa, miljö och klimat minimeras, ska nås. Beslutade mål och åtgärder utgör Örnsköldsviks bidrag för avfallsminimering och ett resurseffektivare samhälle. Riktlinjerna är en handlingsplan och därmed styrande för kommunkoncernen i arbetet med avfallshantering.

§ 87 (forts.)

Utöver policy, strategi och riktlinjer består renhållningsordningen av sju bilagor. Bilaga 1 reglerar de lokala föreskrifterna där det framgår hur det kommunala avfallet ska omhändertas och hur det ska sorteras inför hämtning och omhändertagande. I föreskrifterna förtydligas även frågan om vilket ansvar fastighetsägaren har och vilket ansvar den kommunala renhållaren har. I bilaga 2 finns nulägesbeskrivning där förhållanden som påverkar avfallets mängd och sammansättning, såsom antal invånare, antal hushåll fördelat på olika boendeformer och näringslivets struktur beskrivs, liksom nuvarande avfallsmängder där sådana finns tillgängliga samt hantering av dessa. För avfall som omfattas av kommunalt ansvar anges mängder samt hur avfallet samlas in och behandlas. För avfall som inte omfattas av kommunalt ansvar anges översiktliga uppgifter. Bilaga 3 redovisar hur uppföljningen av avfallsplanen har genomförts samt dess resultat inför den kommande avfallsplanen. För befintlig avfallsplan har endast en uppföljning skett. Bilaga 4 omfattar de globala, nationella, regionala och kommunala miljömål eller styrdokument som varit vägledande vid framtagande av nya lokala mål till avfallsplanen. Bilaga 5 hanterar anläggningar för att förebygga och hantera avfall och bilaga 6 nedlagda deponier. Miljökonsekvensbeskrivningen finns i bilaga 7 där det framgår att det sammanfattningsvis kan fastställas att effekterna av genomförandet av planen i huvudsak är positiva och avfallsplanen bedöms medverka till en ökad hållbarhet vad gäller avfallshanteringen i kommunen.

Aktuell revidering
Samtliga dokument har kompletterats med ytterligare text och/eller fått text korrigerad för att stämma med nuläget. I policyn förtydligas *Samhällsutmaningen avfall och cirkulär ekonomi* och dokumentet har korrigerats för att stämma med gällande lagstiftning, fakta och formaliteter i revideringsprocessen. Även *Strategi för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 - 2033* har korrigerats med hänsyn till gällande lagstiftning samt kompletterats med ny fakta, ny statistik och nya förhållanden på grund av beslut som har tagits efter att gällande renhållningsordning antagits. Ett kapitel har tillkommit i strategin som berör *Ytterligare framtida lagändringar*. I *Riktlinjer för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 - 2033* har mål 17, 18 och 19 angående deponier förtydligats, men inte förändrats vad avser målens omfattning.

Lokala föreskrifter (bilaga 1) har kompletterats med text och lagstiftning utifrån nuläget bland annat vad gäller textilavfall. *Nulägesbeskrivningen* (bilaga 2) har uppdaterad text och statistik och *Uppföljning av föregående avfallsplan* (bilaga 3) har kompletterats med den senast genomförda uppföljningen för 2023 rörande gällande renhållningsordning. *Nationella miljökvalitetsmål, etappmål samt andra relevanta mål, strategier och planer* (bilaga 4) har kompletterats med ett kapitel om ”Preciseringar av Hav i balans samt levande kust och skärgård” under kapitel 5 ”Nationella miljökvalitetsmål och etappmål”. På grund av att flera etappmål är på väg att passeras redovisas de inte, i stället redovisas återstående etappmål: ”Återanvändning av förpackningar”.

§ 87 (forts.)

Anläggningar för att förebygga och hantera avfall 2023 – 2033 (bilaga 5) är kompletterad med nya uppgifter kring Startpunkten och Fritidsbanken och i *Nedlagda deponier* (bilaga 6) har ansvaret för deponierna mellan kommunen och länsstyrelsen uppdaterats. I *Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)* (bilaga 7) har kapitel 2.3 ”Avfallsplanens förhållande till andra relevanta planer och program” kompletterats med information om Översiktsplan 2040, VA-plan och Tillsynsplan. Huvudområden som det bör tas hänsyn till vid en miljöbedömning har kompletterats med ”Biologisk mångfald i övrigt” under kapitel 3 ”Metod för miljöbedömning”. Kapitel 3.7 ”Nationell avfallsplan” har en ny text då det har tagits beslut kring en ny nationell avfallsplan och avfallsförebyggande program efter antagandet av gällande renhållningsordning. Kapitel 4 ”Uppfyllelse av miljökvalitetsmål” har kompletterats med kapitel om ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” och ”Ett rikt växt- och djurliv”. Vidare har ett nytt kapitel om ”Biologisk mångfald i övrigt” lagts till under kapitel 5 ”Bedömning av betydande miljöaspekter”.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Ett förslag till yttrande i ärendet har upprättats, daterat 27 maj 2025. Sammanfattningsvis ställer sig samhällsbyggnadsförvaltningen positiv till att renhållningsordningen revideras då det är av vikt att kommunens styrdokument överensstämmer med gällande lagstiftning. Förvaltningen föreslår att en mening omformuleras för ytterligare tydlighet samt föreslår redaktionella ändringar i syfte att undvika felaktigheter och för att renhållningsordningen ska vara konsekvent.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att reviderad renhållningsordning påverkar flickor, pojkar, kvinnor, män och icke binära personer. Beslutet att godkänna och överlämna yttrandet till kommunstyrelsen kan inte anses få några negativa konsekvenser för jämställdheten.

Prövning av barnets bästa

I handlingarna som har gått ut på remiss finns det inte bifogat en prövning av barnets bästa och det är därför svårt att bedöma om och i så fall hur en prövning har skett. Beslutet att godkänna och överlämna yttrandet till kommunstyrelsen i sig påverkar dock inte barn och unga och därför har en enkel prövning av barnets bästa genomförts i denna del.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, yttrande, revidering av renhållningsordning 2023-2033, daterat 27 maj 2025.
- Förslag till yttrande, revidering av renhållningsordning 2023–2033, daterat 27 maj 2025.

§ 87 (forts.)

- Intern remiss, förslag till ny renhållningsordning 2023 – 2033, daterad 30 april 2025.
- Skrivelse, internt samråd, ny renhållningsordning för 2023–2033, Örnsköldsviks kommun samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, daterad 30 april 2025.
- Policy för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 - 2033, internt samråd.
- Strategi för avfallshanteringen i Örnsköldsviks kommun, internt samråd.
- Riktlinjer för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun, internt samråd.
- Bilaga 1, Lokala föreskrifter, internt samråd.
- Bilaga 2, Nulägesbeskrivning, internt samråd.
- Bilaga 3, Uppföljning av föregående avfallsplan, internt samråd.
- Bilaga 4, Nationella miljökvalitetsmål, etappmål samt andra relevanta mål, strategier och planer, internt samråd.
- Bilaga 5, Anläggningar för att förebygga och hantera avfall, internt samråd.
- Bilaga 6, Nedlagda deponier, internt samråd.
- Bilaga 7, Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), internt samråd.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till yttrande, revidering av renhållningsordning 2023–2033, daterat 27 maj 2025, och överlämnar det till kommunstyrelsen.

- - - - -

§ 88 Revidering av samhällsbyggnadsnämndens reglemente (Sbn/2025:65)

Ärendebeskrivning

Den av kommunfullmäktige i Örnsköldsviks kommun senast beslutade revideringen av samhällsbyggnadsnämndens reglemente ägde rum den 26 maj 2025, § 101. Utifrån att en ny socialtjänstlag (2025:400), SoL, träder ikraft den 1 juli 2025 samt att det finns behov av förtydligande av samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden finns det skäl att revidera reglementet. Revideringarna avser ”3.2 Sakområden” och ”3.2.5 Övriga uppgifter” i reglementet.

Som ett klargörande över samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden förtydligas att samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser budget- och skuldrådgivning utifrån vad som regleras i 4 kap. 2 § SoL. Av den anledningen revideras ”3.2 Sakområden” genom att följande skrivning införs:

> *Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser budget- och skuldrådgivning, enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen (2025:400) (SoL).*

I nya SoL regleras socialnämndens ansvar att erbjuda budget- och skuldrådgivning i 13 kap. 2 §. ”3.2.5 Övriga uppgifter” revideras vad avser punkt 1 genom att hänvisningen till lagbestämmelsen 5 kap. 12 § socialtjänstlagen (2001:453) ändras till 13 kap. 2 § SoL.

Revideringen innebär att punkt 1 i ”3.2.5 Övriga uppgifter” får följande skrivning:

1. *Ansvarar för budget- och skuldrådgivning enligt 13 kap. 2 § SoL.*

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Revideringen innebär att reglementet, i den del som revideringen avser, kommer att förtydliga samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden och överensstämma med den nya socialtjänstlagen. Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår därför att förslaget om revidering av nämndens reglemente ska överlämnas till kommunfullmäktige för godkännande.

Prövning av barnets bästa

Ärendet gäller revidering av samhällsbyggnadsnämndens reglemente. Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

§ 88 (forts.)

Beslutsunderlag

- Beslutsförslag, revidering av samhällsbyggnadsnämndens reglemente, daterat 27 maj 2025.
- Förslag till reviderat reglemente för samhällsbyggnadsnämnden
- Gällande reglemente för samhällsbyggnadsnämnden, reviderat § 101/2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till revidering av nämndens reglemente och överlämnar det till kommunfullmäktige för godkännande.

- - - - -

§ 89 Beslut om insats utan behovsprövning, budget- och skuldrådgivning (Sbn/2025:245)

Ärendebeskrivning

En ny socialtjänstlag (2025:400) (nya SoL) träder ikraft den 1 juli 2025 och syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. En av nyheterna i nya SoL är att socialnämnden ges en möjlighet att tillhandahålla insatser för personliga behov till enskilda utan någon individuell behovsprövning. Den nya möjligheten syftar till att ge socialtjänsten bättre förutsättningar för att erbjuda tidiga och förebyggande insatser.

Bakgrund

Budget- och skuldrådgivning regleras i socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) där det framgår i 5 kap. 12 § att *kommunen ska lämna budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. Denna skyldighet gäller även under ett skuldsaneringsförfarande och till dess att en beviljad skuldsanering eller F-skuldsanering är helt avslutad.*

Riksdagen tog den 20 maj 2025 beslut om att en ny socialtjänstlag ska träda ikraft den 1 juli 2025. 5 kap. 12 § kommer att övergå till nya SoL. I 13 kap. 2 § anges att socialnämnden och inte kommunen ska ansvara för budget- och skuldrådgivningen. Bestämmelsen ändras språkligt och redaktionellt: *Socialnämnden ska erbjuda budget- och skuldrådgivning om en skuldsatt person behöver vägledning för att hitta långsiktiga lösningar på sina ekonomiska svårigheter. Insatsen ska även erbjudas under ett skuldsaneringsförfarande och till dess att en beviljad skuldsanering eller F-skuldsanering är helt avslutad.* I prop 2015/16:125 s. 102 tydliggörs att budget och skuldrådgivning utgör socialtjänst, oavsett i vilken del av den kommunala verksamheten som tjänsten erbjuds. Detta innebär att kommunerna själva bestämmer hur kommunen vill organisera verksamheten.

Budget- och skuldrådgivning vänder sig till personer över 18 år bosatta i Örnsköldsviks kommun och omges av tystnadsplikt. Verksamheten kan anses ha två inriktningar. Genom budgetrådgivning ge råd och stöd för personer att planera sin ekonomi och nå en ekonomi i balans. Rådgivningen syftar till att visa på alternativ och beskriva konsekvenser av olika val.

Skuldrådgivning ges till personer som har problem med skuldsättning med syfte att finna hållbara och långsiktiga lösningar på en svår skuldsituation. Rådgivning ges utifrån en kartläggning av skulder och andra förutsättningar. Rådgivaren hjälper till att planera, hitta lösningar och genomföra valda lösningar. Det kan till exempel handla om att prioritera bland räkningar, göra avbetalningsplaner eller stöd med att ansöka om skuldsanering.

§ 89 (forts.)

Konsumentverket ansvarar för rekommendationer till kommunerna som ger vägledning om verksamhetens innehåll, kvalitet och tillgänglighet.

Beslut om insats utan individuell behovsprövning

Nya SoL separerar insatser för personliga behov från insatser för ekonomiska behov och av prop. 2024/25:89 framgår det att socialtjänstens huvudsakliga arbetssätt är och bör fortsatt vara att utreda och pröva enskildas behov av insatser innan de beviljas. Det framgår även att socialtjänsten behöver kunna erbjuda insatser på fler sätt än i dag och att den nya socialtjänstlagen därmed innehåller en bestämmelse som ger socialnämnden en befogenhet att tillhandahålla insatser för att tillgodose personliga behov utan individuell behovsprövning, 11 kap. 5 § nya SoL. Varje enskild socialnämnd får ta ställning till om och hur bestämmelsen ska tillämpas i den egna kommunen.

Dokumentationsplikt

Nuvarande bestämmelse om att handläggning av ärenden som rör enskilda ska dokumenteras föreslås föras över till nya SoL. Dokumentationsskyldigheten föreslås utvidgas till att gälla genomförandet av alla insatser, det vill säga även sådana som inte har föregåtts av ett beslut (prop. 2024/25:89, s. 383). Skyldigheten att dokumentera regleras i 14 kap. 3§ nya SoL.

14 kap. 4 § nya SoL medger undantag från dokumentation gällande personliga förhållanden vid rådgivning. Det är även möjligt för socialnämnden att besluta om undantag från dokumentation kring vissa uppgifter på grund av särskilda skäl.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Budget- och skuldrådgivning sker idag utan individuell behovsprövning och förvaltningen föreslår att nämnden ska besluta att så ska ske även fortsättningsvis. Detta för att verksamheten fortsättningsvis ska vara lättillgänglig för målgruppen.

Målgruppen som budget- och skuldrådgivning vänder sig till kan delas upp i två inriktningar: personer som enbart önskar rådgivning och personer som utöver rådgivning önskar konkret stöd och hjälp.

Förvaltningen anser att det är viktigt att det ska vara möjligt för personer som vänder sig till verksamheten att vara anonyma. Detta för att verksamheten ska kunna nå dem som insatsen riktar sig till. Dokumentationen för gruppen av personer som enbart önskar rådgivning bedöms undantas genom 14 kap. 4 § nya socialtjänstlagen då rådgivningen endast hanterar uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

§ 89 (forts.)

Vad avser dokumentation av gruppen av personer som utöver rådgivning önskar konkret stöd och hjälp sker dokumentation idag. Dokumentation sker efter samtycke, men är nödvändig med hänsyn till insatsens syfte och genomförbarhet. Om det inte går att genomföra dokumentationen av någon anledning, exempelvis att personen som söker sig till verksamheten vill vara anonym, stannar insatsen vid enbart rådgivning och hantering av uppgifter om enskilds personliga förhållanden.

Prövning av barnets bästa

I Örnsköldsviks kommun lever 6,9 % barn och ungdomar i hushåll där minst en vuxen har skulder hos Kronofogden (*Kronofogdens statistik från 2021-2023*). Även om man inte har skulder hos Kronofogden kan man ha en svår skuldsituation med många lån och krediter, eller skulder hos inkassobolag. Vuxnas ekonomiska situation påverkar starkt barnens levnadsvillkor – det kan leda till ökad oro och psykisk ohälsa, ökade konflikter i hemmet, minska barns möjlighet att delta i aktiviteter och sociala sammanhang på lika villkor som andra barn. Budget- och skuldrådgivningens stöd till vuxna påverkar indirekt barnen i familjen. Därför är det av största vikt att personer i behov av råd och stöd från verksamheten kan ta del av den, oavsett om man vill vara anonym eller inte. Beslutet bedöms påverka gruppen flickor och pojkar på samma sätt.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 27 maj 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att nämnden ska tillhandahålla budget- och skuldrådgivning utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5§ SoL.

Beslutet gäller från och med 1 juli 2025.
- - - - -

§ 90 E-förslagssvar, sätt upp belysning i lekparken i Hörnett då den är välbesökt under hela året (Sbn/2025:178)

Ärendebeskrivning

Ett e-förslag om belysning i lekpark Hörnett har lämnats in den 4 januari 2025 till kommunen. Förslaget överlämnades till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning och återrapporteras till kommunfullmäktige.

E-förslaget

Förslagsställaren önskar belysning i lekparken Hörnett. Belysningen i lekparken skulle göra den mer säker och även att den kan besökas enklare vintertid då det blir mörkt tidigt på dagen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Trafik- och parkavdelningen har i uppdrag att sköta och underhålla befintliga lekplatser (idag 70 st) samt utveckla dessa. Det görs utifrån tilldelade ram- och investeringsmedel. Vid ny- och ombyggnation eftersträvas högt lek- och attraktionsvärde och vi ska tillhandhålla säkra, trygga och tillgängliga platser bland annat utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Trafik- och parkavdelningen har genom åren valt att inte lägga investeringsmedel på belysning vid ny- och ombyggnation utifrån flera perspektiv, främst säkerhetsaspekten. Under vinterhalvåret fryser backen och fallskyddsunderlagens stötdämpande funktion vid fall och hopp uteblir. Vi vill därför undvika att locka in barn och besökare i lekparker under vinterhalvåret. Lekplatserna har inte heller anlagts på ett sådant sätt att det praktiskt är möjligt att bedriva snö- och halkbekämpning. Den period som eventuellt skulle bli aktuell att lysa upp handlar därmed om ett par månader under hösten. Belysning är också en relativt kostsam investering och kräver abonnemang med en årlig drifts- och underhållskostnad.
I arbetet med att försöka få ut mest lekvärde för satsad krona anser därför förvaltningen att det är bättre, och ger mer glädje för barnen, att satsa på fler och bättre lekredskap/attraktioner än på belysning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för drift och underhåll samt nyinvesteringar för belysningsanläggningar som betjänar gångvägar och gångstråk som ligger utanför vägområden samt belysning i parker och på isbanor. Vi har idag ett fortsatt upprustningsbehov av dessa och står med en underhållsskuld av befintliga anläggningar. De bör prioriteras före investeringar i nya anläggningar.

Förslaget blir därför, utifrån ovan resonemang, att e-förslaget avslås.

§ 90 (forts.)

Prövning av barnets bästa

En enkel prövning har gjorts av ärendet och bedömningen är att inga kompensatoriska åtgärder kommer att behövas. Avslag på e-förslaget kan inte anses påverka gruppen barn och unga negativt generellt, då satsningar görs i hela kommunen kring mötesplatser utifrån antagen plan och tillförda medel

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 26 maj 2025
- E-förslag, sätt upp belysning i lekparken i Hörnett då den är välbesökt under hela året, daterat 4 januari 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden avslår e-förslag, sätt upp belysning i lekparken i Hörnett då den är välbesökt under hela året.

- - - - -

§ 91 E-förslagssvar, fler parkeringsplatser vid Höglandssjön (Sbn/2025:212)

Ärendebeskrivning

Ett e-förslag om fler parkeringar vid Höglandssjön inkom den 25 januari 2025 till kommunen. Förslaget överlämnades till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning och återrapporteras till kommunfullmäktige.

E-förslaget

Förslagslämnaren efterfrågar fler parkeringsplatser för att öka tillgängligheten till hälsans stig. Förslaget motiveras med att de som bor en bit ifrån hälsans stig tar bilen dit och att parkeringen ofta är full. Fler parkeringar skulle särskilt öka tillgängligheten för de som exempelvis har barnvagn, rullator eller rullstol. Förslagslämnaren föreslår vidare att detta kan genomföras genom att exempelvis flytta befintlig återvinningsstation utmed Gimåtvägen, bredda befintlig parkering, eller se till utrymmet som finns på motsatt sida av Gimåtvägen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Samhällsbyggnadsförvaltningen ställer sig positiva till förslaget om att utöka antalet parkeringar vid Höglandssjön och Hälsans stig. Det behöver dock tas i beaktande att berört område är planlagd parkmark och att det därför finns vissa begränsningar gällande vilka åtgärder som kan genomföras. Förvaltningen anser att det bör undvikas att anlägga mer hårdgjord yta på befintlig parkmark.

Från 2027 ska insamlingen av förpackningar av papper, plast, metall och glas ske fastighetsnära. Mivas styrelse behöver besluta om vilken systemlösning som ska införas i Örnsköldsviks kommun. Vid införandet av fastighetsnära återvinning skulle det kunna frigöras yta vid befintlig återvinningsstation utmed Gimåtvägen, vilken då skulle kunna nyttjas som parkering. Det finns i dagsläget inte möjlighet att utöka antalet parkeringsplatser utan att anlägga mer hårdgjord yta på platsen. Vid införandet av fastighetsnära återvinning bör det utredas om det är möjligt att utöka antalet parkeringsplatser.

Prövning av barnets bästa

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte haft något samråd med barn och unga i detta specifika e-förslag. Fler parkeringsplatser skulle kunna gynna familjer med barn som vill ta sig till hälsans stig med bil.

§ 91 (forts.)

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 19 maj 2025
- E-förslag, fler parkeringar vid Höglandssjön, daterat 25 januari 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden avslår e-förslaget om fler parkeringar vid Höglandssjön.

Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att anordna fler parkeringsplatser vid Höglandssjön utmed Gimåtvägen. Utredningen ska vara klar under år 2027.
- - - - -

§ 92 Avtal om reducerat parkeringstal, Konstantinopel 1 och 2 (Sbn/2025:216)

Ärendebeskrivning

Övikshem har sökt bygglov för lägenhetshus med 51 lägenheter, och vill använda sig av reducerade parkeringstal. För att möjliggöra detta har ett avtal tagits fram där Övikshem ska genomföra mobilitetsåtgärder för att inte behöva anlägga det antal parkeringsplatser som krävs enligt parkeringsstrategin. Föreslagna mobilitetsåtgärder avser reducera antalet parkeringsplatser till 5, varav 4 platser avsätts för bilpoolsbilar och en är parkeringsplats för rörelsehindrade.

Enligt detaljplanens planbeskrivning ska planförslaget lösas i enlighet med kommunens parkeringspolicy och -strategi. Markparkering möjliggörs inom del av kvarteret. Bedömningsvis skulle 15-20 parkeringsplatser kunna inrymmas inom dessa ytor, men beroende av kravet på friytor behöver parkering delvis lösas i garage i byggnadernas botten-/källarplan och eventuellt kompletterande bilpool. Avtal kan också upprättas med kommunen eller annan fastighetsägare. Närhet till stadens centrum och till kollektivtrafik minskar sannolikt behovet av parkeringsplatser. Viss samordning av parkering kan också vara aktuellt verksamheter emellan.

Byggrätten är beroende av att parkeringsbehovet kan lösas. I plan- och bygglagen ställs i 8:e kapitlet (9 §) krav på att det på tomten eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för exempelvis parkering och lastning och lossning av fordon. Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna både friyta och parkering ska man i första hand ordna friyta. Vid bygglov kommer det därmed ställas krav på att tillräckligt antal parkeringsplatser tillskapas, exempelvis med markparkering, i garage eller via avtal.

Enligt parkeringsstrategin för Örnsköldsviks centrum och tätort ska en fastighet med föreslagen lägenhetssammansättning anordna 38 parkeringsplatser varav 5 besöksparkeringar.

Parkeringspolicyn för Örnsköldsviks centrum och tätort anger att flexibla parkeringstal kunna tillämpas där kommunens syfte är att stimulera hållbara resealternativ. Möjligheter att göra avsteg från parkeringstalen beror på om åtgärder kan göras som minskar efterfrågan på parkering. Detta beror i sin tur på möjligheten att resa med andra färdmedel än bil, samt vilka insatser som genomförs för att påverka beteendet hos de som bor i, arbetar i eller besöker den aktuella fastigheten. Varje fastighet är unik och därför kommer Örnsköldsviks kommun att bedöma bilparkeringstalet individuellt för varje fastighet inom det området.

§ 92 (forts.)

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Bedömningen av rimlig reducering av parkeringstalen med avseende på angivna mobilitetsåtgärder är svår då parkeringspolicy och strategi inte ger någon vägledning. Reduceringen av parkeringsplatser i avtalet är väldigt hög, 87 %, i förhållande till de mobilitetsåtgärder som genomförs och vad som nationellt normalt godkänns.

I trafikutredningen som genomförts i samband med framtagandet av planprogrammet för Vegakvarteren och Lungvikstrand (Stadsdel 2030) har reducerade måltal för parkering tagits fram. Målbilden för stadsdel 2030 är att möjliggöra mobilitet utan behov av att äga egen bil i samma utsträckning som i Örnsköldsvik i övrigt. Det reduceringstal som föreslås för Stadsdel 2030 är 40 %, vilket kan jämföras med Sundsvalls och Umeås mobilitetsnormer som medger en maximal reduktion på 40 %.

Fastighetens centrala läge och närhet till kollektivtrafik ger förutsättning att resa med regional och lokal trafik samt med mycket goda möjligheter att cykla och promenera. målgruppen unga vuxna (17-30 år) samt äldre (55+) generellt har ett lägre bilberoende. Mobilitetsåtgärderna i avtalet skapar möjlighet att reducera parkeringstalet till förmån för hållbara och resurseffektiva transportvanor. Reduceringen är dock stor men skulle kunna genomföras som ett pilotprojekt med regelbunden uppföljning och utvärdering.

Om parkeringssituationen inte fungerar på ett tillfredsställande sätt är det Övikshems ansvar att vidta åtgärder eller anlägga de parkeringar som krävs enligt pilotprojektets utvärdering.

Pilotprojektets uppföljning och utvärdering ska visa att pilotprojektets koncept med ”bilfritt boende” fungerar innan det appliceras på fler fastigheter och exploateringar.

Avtalet kan inte anses påverka kvinnors och mäns samt flickors och pojkars förutsättningar olika.

Prövning av barnets bästa

Avtalet kan inte anses påverka gruppen barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 26 maj 2025
- Avtal om mobilitetslösningar för reducerat parkeringstal, Konstantinopel 1 och 2

§ 92 (forts.)

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner *Avtal om mobilitetslösningar för reducerat parkeringstal, Konstantinopel 1 och 2*, samt uppdrar till nämndens ordförande att underteckna avtalet.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att utvärdering av avtalet ska redovisas för nämnden en gång per år.

- - - - -

§ 93 Nybyggnad av enbostadshus Flyggsjö 1:32, strandskyddsdispens (Sbn/2025:235)

Ärendebeskrivning

Den 29 april 2025 inkom en ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten Flyggsjö 1:31. Det nya bostadshuset har en byggnadsarea på 117,3 kvadratmeter (kvm).

Det tidigare bostadshuset har brunnit ner och avsikten är att uppföra ett nytt bostadshus, dock i en ny utformning. Den planerade byggnaden har en byggnadsarea på 117,3 kvm och placeras på ungefär samma plats som det tidigare huset.

Fastigheten ligger i närheten av Stor-Hattsjön, men det strandskydd som är aktuellt i detta fall gäller ett mindre vattendrag som löper öster om bostadshusets placering.

Sökande har som särskilt skäl åberopat att området redan är ianspråktaget på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Fastigheten har varit bebyggd sedan före 1960-talet och har under lång tid haft en tydligt privat prägel i form av bebyggelse och välskött klippt gräsmatta.

Yttranden

Något yttrande från biolog har inte inhämtats då den planerade byggnationen är belägen inom ett sedan tidigare anspråkstaget område.

Skäl till beslut

Lagrum
Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken (MB) gäller strandskydd vid havet, insjöar och vattendrag. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområde och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten.

Av 7 kap. 14 § MB framgår att strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Av 7 kap. 15 § MB framgår att inom ett strandskyddsområde får inte
1. nya byggnader uppföras,

§ 93 (forts.)

2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdats fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2 eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- och växtarter.

Kommunen kan, enligt 7 kap. 18 b § MB, i det enskilda fallet ge dispens från förbuden om det finns särskilda skäl för det.

Av 7 kap. 18 c § 1 st. 1 p. MB framgår att som särskilt skäl i frågan om dispens får beaktas om området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Av 7 kap 18 f § MB framgår att ett beslut om att upphäva eller ge dispens från strandskyddet ska inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion. I ett dispensbeslut ska det anges i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändamålet.

Av 7 kap. 18 h § MB framgår att en dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Enligt 7 kap. 25 § MB ska hänsyn även tas till enskilda intressen vid prövning av frågor om skydd av områden. Dispens får dock, enligt 7 kap. 26 § MB, endast ges om det är förenligt med strandskyddets syften.

Enligt 27 kap. 1 § 1-2 st. MB får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för prövning enligt miljöbalken när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Intressen på platsen
Området omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Fastigheten har varit bebyggd sedan före 1960-talet och har under lång tid haft karaktär av etablerad tomtplats. Det tidigare bostadshuset har brunnit ner, och avsikten är att uppföra ett

§ 93 (forts.)

nytt hus inom i stort sett samma område. Det är därmed fråga om återuppbyggnad inom redan ianspråktagen mark.

Tomtplatsen har avgränsats i enlighet med det område som varit ianspråktaget sedan före strandskyddets ikraftträdande.

Området kring den planerade byggnaden utgörs av en upparbetad tomt med långvarig privatisering, inklusive bebyggelse och välskött gräsmatta. Detta talar för att platsen saknar betydelse för allmänhetens tillgång till strandskyddat område eller för att bevara livsmiljöer för växt- och djurliv.

Det aktuella området får anses vara ianspråktaget i strandskyddets mening, då det funnits ett bostadshus på platsen sedan lång tid tillbaka och marken har haft en tydlig hemfridszonliknande karaktär. Det nya huset ska uppföras inom samma område och förutsätter inte ianspråktagande av ny mark som tidigare varit allemansrättsligt tillgänglig. Det bedöms därmed föreligga särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § 1 miljöbalken. Sammantaget bedöms inte åtgärden påverka strandskyddets syften ur ett långsiktigt perspektiv och strandskyddsdispens kan beviljas.

Prövning av barnets bästa

Enligt lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197) ska en prövning av barnets bästa göras i alla ärenden som rör barn. I detta ärende bedömer samhällsbyggnadsnämnden att det blir en enkel prövning eftersom beslutet om att bevilja strandskyddsdispens inte har någon direkt påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterad 19 maj 2025
- Situationsplan med tomtplatsavgränsning, daterad 19 maj 2025
- Situationsplan, inkom 29 april 2025
- Ansökan, inkom 29 april 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beviljar strandskyddsdispens för nybyggnad av enbostadshus.

Placering och avstånd till strand enligt inkommen situationsplan 29 april 2025.

Tomtplatsavgränsning enligt upprättad situationsplan, daterad 19 maj 2025.

§ 93 (forts.)

Avgiften för handläggningen av strandskyddsdispensen är 8 617 kronor. Avgiften har fastställts i enlighet med den taxa som kommunfullmäktige har beslutat.

Beslutet om att ta ut avgift är fattat med stöd av kommunens taxa *Avgifter för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område*.
- - - - -

Upplysningar

Länsstyrelsen kan komma att överpröva detta beslut. Beslutet om överprövning ska fattas inom tre veckor från det att länsstyrelsen fått del av beslutet. Avvakta därför länsstyrelsens beslut innan några åtgärder vidtas.

Länsstyrelsens eventuella beslut att upphäva kommunens beslut om dispens får överklagas hos mark- och miljödomstolen.

Enligt 7 kapitlet 18 h § MB upphör denna dispens att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft.

Observera att meddelad dispens endast gäller aktuella åtgärder.

Nya åtgärder på fastigheten kan kräva ny dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Hur man överklagar beslutet, se separat bilaga.

§ 94 Nybyggnad av fritidshus, Ottosbo 2:2, förhandsbesked (Sbn/2025:176)

Ärendebeskrivning

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten Ottosbo 2:2, belägen i Ulvöhamn, Örnsköldsviks kommun. Ansökan inkom den 19 mars 2025 och bedömdes som komplett samma dag. Handläggningstiden har den 28 maj 2025 förlängts med 10 veckor då ytterligare utredning krävs för bedömning av platsens lämplighet.

Fastigheten är avstyckad från Ottosbo 2:1 och omfattas av områdesbestämmelser med planbeteckning Ulvöhamn, akt 2284K-P93/1217/3, antagna den 11 januari 1994. I samband med områdesbestämmelsernas antagande upphävdes även strandskyddet för den aktuella fastigheten. Av plankartan framgår att fastigheten är belägen inom två zoner: den nedre delen inom zon 1 (känslig del) och den övre delen inom zon 2 (mindre känslig del).

Den sökta byggnaden föreslås placeras i den övre delen av tomten, i närheten av en äldre mur där det enligt uppgift tidigare har stått en byggnad från 1930-talet.

För fastigheten finns ett tidigare positivt förhandsbesked, Pmn/2003:20713, för uppförande av fritidshus. Det nu aktuella ärendet prövar om den föreslagna placeringen är lämplig med hänsyn till dagens gällande förutsättningar och regelverk.

Förhandsbeskedet avser att pröva om den föreslagna platsen är lämplig för fritidsbebyggelse enligt 2 kap. plan- och bygglagen (2010:900) (PBL), med beaktande av gällande områdesbestämmelser och förhållanden på platsen.

Yttrande

Tillfälle att yttra sig över åtgärden enligt 9 kap. 25 § PBL har beretts ägarna till fastigheterna Ulvöhamn 1:1, Ulvöhamn 3:1, Ulvöhamn 3:2, Ulvöhamn 5:13, Ulvöhamn 9:2, Ulvöhamn 9:3, Ulvöhamn 18:1, Ulvöhamn 18:2, Ulvöhamn 22:1, Ulvöhamn 22:2, Ulvöhamn 22:3, Ulvöhamn S:2 samt Ottosbo 2:1.

Följande synpunkter har inkommit:
Ulvöhamn 18:2 motsätter sig att byggnation sker närmare deras tomtgräns än 4,5 meter, i enlighet med plan- och bygglagens krav. De hänvisar till ökad brandrisk vid förtätning och ifrågasätter om den smala tomten kan bebyggas utan att strida mot gällande områdesbestämmelser.

§ 94 (forts.)

Ulvöhamn 3:1 uttrycker inga direkta invändningar mot byggnationen, men lyfter vikten av att eventuellt dagvatten från ny bebyggelse hanteras på ett sätt som inte förvärrar befintliga problem nedströms, särskilt med tanke på tidigare erfarenheter av ökade vattenansamlingar vid vägen. Fastighetsägaren uppmärksammar även betydelsen av att ny byggnation utformas i enlighet med den lokala byggnadstraditionen.

Ulvöhamn 9:2 efterfrågar tydligare information om byggnadens placering, höjd och omfattning för att kunna ta ställning, och betonar vikten av varsam anpassning till omgivande bebyggelse.

Ulvöhamn 22:2 begär ytterligare information om den planerade byggnadens placering, storlek och höjd innan slutlig ståndpunkt tas. I yttrandet uttrycks även oro för negativ påverkan på utsikt, kulturmiljö och den visuella miljön i hamnområdet. Det framförs att ytterligare bebyggelse i Ulvöhamns centrala delar riskerar att förvärra en redan tät bebyggelsestruktur och skada områdets unika karaktär.

Ulvöhamn 18:1 begär ytterligare information om byggnadens placering, storlek och höjd innan ställning tas. Fastighetsägaren uttrycker oro för att nybyggnationen kan få permanent påverkan på den egna fastigheten, inklusive risk för ökad brandfara genom förtätning samt påverkan på ljusinsläpp. Det framhålls att nybyggnation i Ulvöhamns centrala delar bör prövas med stor återhållsamhet utifrån kulturmiljövärden. Yttrandet betonar även att ny bebyggelse endast bör tillåtas om den bidrar till näringsverksamhet, och att Ulvöhamns särskilda status bör värnas.

Miva, kultur- och fritidsavdelningen samt stadsarkitekt har remitterats i ärendet.

Yttrande från kultur- och fritidsavdelningen
Fastigheten omfattas av riksintresset för kulturmiljövård (Y38) och är en del av det kulturhistoriskt värdefulla fiskeläget Ulvöhamn. I yttrandet lyfts det fram att den befintliga stenmuren på fastigheten är en viktig del av kulturlandskapet och bör bevaras. Det framhålls att eventuell nybyggnation bör placeras norr om muren, i likhet med befintlig bebyggelsestruktur längs Ulvö hamngata, med gavlar mot sundet. Utformningen av byggnaden behöver följa områdesbestämmelsernas krav avseende material, kulör, takvinkel och övriga detaljer.

Yttrande från stadsarkitekt
Stadsarkitekten har i sitt remissyttrande anfört att fastigheten Ottosbo 2:2 är belägen inom ett område med mycket höga kulturmiljövärden och omfattas av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Det framhålls att ny bebyggelse i Ulvöhamn bör anpassas till den traditionella bebyggelsestrukturen, med båthus närmast

§ 94 (forts.)

vattnet, följt av kokhus, huvudbyggnader längs Ulvö hamngata samt gistvallar och kapell i nivå ovanför dessa.

Enligt yttrandet kan nybyggnation på fastigheten i princip tillåtas, men endast under vissa specifika förutsättningar. Huvudbyggnaden ska placeras norr om tidigare gistvall och ovanför befintlig stenmur, utan att muren används som grund. Byggnaden ska dessutom orienteras med gaveln mot Ulvö hamngata och placeras i rät vinkel i förhållande till de befintliga byggnaderna på angränsande fastigheter. Eventuella komplementbyggnader ska lokaliseras norr om huvudbyggnaden.

Vidare anges att markbearbetning i form av schaktning och fyllning bör undvikas även i samband med grundläggning. Det krävs även att tillräckligt utrymme för löpande underhåll av byggnaden kan säkerställas inom den egna fastigheten. Det betonas att områdesbestämmelsernas hänsyns- och varsamhetsbestämmelser ska beaktas. Stadsarkitekten påpekar också att tillgänglighet och brandskydd kan komma att ställa ytterligare krav i ett kommande bygglovsskede.

Slutligen nämns att det, cirka 20 meter norr om fastigheten, finns en enklare väg som eventuellt, genom ny anslutning, skulle kunna ge förbättrad åtkomst till fastighetens övre delar.

Kommunikation med sökanden
Sökanden har underrättats om inkomna yttranden enligt 9 kap. 26 § PBL och fått möjlighet att yttra sig. Sökanden har dock inte återkommit med några synpunkter.

Skäl till beslut

Lagrum
Av 2 kap. 2 § PBL, framgår att i prövningen i ärenden om lov eller förhandsbesked enligt denna lag ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Av 2 kap. 4 § PBL framgår att i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet.

Av 2 kap. 5 § PBL framgår att i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till
1. människors hälsa och säkerhet,

§ 94 (forts.)

2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 8 kap. 9 § PBL ska en obebyggd tomt som ska bebyggas ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Tomten ska ordnas bland annat så att naturförutsättningarna så långt möjligt tas till vara, det finns en lämpligt belägen utfart eller annan utgång från tomten samt anordningar som medger nödvändiga transporter, att det på tomten eller i eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna komma fram till byggnadsverk och på annat sätt använda tomten om det med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt inte är orimligt, och risken för olycksfall begränsas.

Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden enligt 9 kap. 17 § PBL, ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Enligt 9 kap. 18 § PBL är ett förhandsbesked, som innebär att åtgärden kan tillåtas, bindande vid den kommande bygglovsprövningen, om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vunnit laga kraft.

Enligt 9 kap. 39 § PBL innebär förhandsbeskedet inte att åtgärden får påbörjas. För att åtgärden ska få påbörjas krävs att byggnadsnämnden har lämnat bygglov och startbesked enligt 9 kap. 31 § och 10 kap. 3 § PBL.

Enligt 3 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden finns en bestämmelse om tillämpningen av 3 och 4 kap. miljöbalken i mål och ärenden enligt miljöbalken i 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken. Bestämmelser om att 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas i mål och ärenden som prövas enligt andra lagar finns bland annat i plan- och bygglagen (2010:900).

Enligt 3 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) MB, ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. I 3 kap. 4 § MB anges följande. Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

§ 94 (forts.)

I 3 kap. 4 § MB anges följande. Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

Intressen på platsen

Platsen berörs av flera allmänna intressen enligt 2 kap. PBL och miljöbalken (MB), samt av riksintressen enligt 3 kap. MB. Dessa intressen medför att särskild hänsyn krävs vid prövning av lämpligheten för ny bebyggelse.

Allmänna intressen

- Friluftsliv
  Fastigheten ligger inom ett område som är av betydelse för det rörliga friluftslivet. Området karaktäriseras av obrutna kuststräckor, varierad natur med stigsystem och utsiktsberg samt en landskapsbild med höga rekreativa värden. Den natursköna karaktären bidrar till både lokal och regional tillgänglighet för allmänheten.

- Kulturmiljö
  Ulvöhamn är en kulturhistoriskt värdefull miljö med ålderdomligt bebyggelsemönster, välbevarade gistvallar och en tydlig struktur längs Ulvö hamngata. Inom området finns även två byggnadsminnen – Ulvö kapell (från 1622) och Ulvö kyrka (från 1894) – som är skyddade enligt kulturmiljölagen (KML). Dessa bidrar till områdets särpräglade karaktär och kulturhistoriska tyngd.

Riksintressen

- Rörligt friluftsliv (K76 – Norra Ulvöarna)
  Området omfattas av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB. Det utmärks av en skiftande natur med karga klippor, stora myrar, granskog och utsiktsberg som Nörd-Vårdkasberget (140 m ö.h.). Området har höga upplevelsevärden och är av stor betydelse för rekreation i kustlandskapet.

- Kulturmiljövård (Y36 – Ulvöhamn)
  Ulvöhamn utgör ett riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § MB, utpekat av Riksantikvarieämbetet. Här finns Norrlands största fjärrfiskeläge med en unik och välbevarad bebyggelsestruktur. Karaktäristiskt för miljön är strandnära sjöbodar, boningshus i nära relation till varandra samt öppna gistvallsområden. Ny bebyggelse får inte äventyra dessa bärande strukturer.

- Naturvård och obruten kust
  Platsen ingår i ett större sammanhängande kustlandskap som utgör obruten kust enligt MB. Detta förstärker kravet på varsam lokalisering och påverkar tolkningen av vad som är god hushållning med mark- och vattenresurser.

§ 94 (forts.)

- Landskapsbild
  Direkt norr om fastigheten finns ett område med skydd för landskapsbilden enligt 19 kap. MB. Även om fastigheten i sig inte omfattas av detta skydd, medför närheten till det att ny bebyggelse ska bedömas med särskild återhållsamhet för att undvika negativ påverkan på landskapsrummet**.**

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Vid prövning av ett förhandsbesked ska markens lämplighet för den planerade åtgärden bedömas i enlighet med 2 kap. PBL. Det omfattar en prövning av om platsen är lämplig för bebyggelse med hänsyn till markens beskaffenhet, påverkan på omgivningen, kulturmiljövärden samt förutsättningar för teknisk försörjning och risker i miljön.

Den aktuella platsen består av ett blockigt och brant parti ovanför gistvallsområdet och en äldre stenmur, där även ett stenröse förekommer. Marken har viss visuell exponering från havet och ligger i ett område med höga kulturvärden. Den planerade byggnaden riskerar att försvaga den historiska helheten. För att kunna bygga krävs omfattande markarbeten som skulle förändra platsens naturliga utseende. Sådana åtgärder är inte lämpliga i en miljö med tydliga kulturhistoriska och landskapsmässiga värden. Dom M 1254–23 från Östersunds tingsrätt bekräftar att stenrösen och blockterräng kan utgöra bevarandevärda markelement, vilket stärker behovet av försiktighet.

Fastigheten är belägen inom zon 1 enligt områdesbestämmelserna för Ulvöhamn (akt 2284K-P93/1217/3), där ny bebyggelse endast får tillkomma efter särskild prövning. Syftet med bestämmelserna är att bevara bebyggelsemiljön i Ulvöhamn, särskilt de centrala delarna och områden i närheten av gistvallar och hamngatan. Den sökta byggnaden föreslås placeras just i detta känsliga område, vilket förutsätter en mycket restriktiv hållning vid bedömningen.

Vid syn på platsen konstaterades att byggnaden skulle hamna högt i sluttningen, vilket gör den synlig från havet. En sådan placering skulle påverka landskapsbilden och bryta mot den visuella helheten som utgör en del av riksintresset för kulturmiljövården (Y36 – Ulvöhamn). Ulvöhamn är en av Norrlands mest framträdande kulturmiljöer och utgör ett välbevarat exempel på fiskeläge med småskalig bebyggelse, gistvallar och maritimt präglad byggnadsstruktur. Riksintressets värden bygger på bebyggelsens koppling till det historiska fiskeläget, dess läge längs den smala kustlinjen, och hur det samspelar med landskapet.

Utblickar från havet mot bebyggelsen har särskild betydelse för landskapsbilden, liksom topografiska förhållanden såsom branta slänter och steniga partier.

§ 94 (forts.)

Riksantikvarieämbetet har i beslut RAÄ-2022-2895 särskilt framhållit områdets autenticitet och betydelsen av att skydda utblickar från havet, bevara byggnadstraditioner och undvika åtgärder som kräver större markingrepp. Remissyttrande från kommunens kultur- och fritidsavdelning pekar också på vikten av att ny bebyggelse enbart lokaliseras norr om den befintliga stenmuren, i linje med hamngatan, och med utformning i enlighet med områdesbestämmelserna.

Flera grannfastigheter har lämnat yttranden med synpunkter som rör bland annat brandrisk, påverkan på utsikt och förtätning i området. Även om grannars synpunkter inte är avgörande i sig, kan de bidra med information som kompletterar underlaget i ärendet – särskilt om de uppmärksammar förhållanden som annars riskerat att förbises. I detta fall ligger synpunkterna i linje med förvaltningens bedömning att platsen är känslig för ytterligare bebyggelse. Förvaltningen har informerat sakägarna om att ytterligare detaljer, såsom byggnadens exakta utformning och höjd, redovisas i ett eventuellt bygglovsskede, då ny möjlighet att yttra sig ges. Den avgörande lämplighetsprövningen görs dock redan vid detta förhandsbesked.

Översiktsplanen för Norra Ulvön understryker behovet av återhållsamhet och att ny bebyggelse bör lokaliseras till redan etablerade grupper. Ulvöns kulturmiljö beskrivs som en viktig resurs, vars karaktär ska skyddas genom varsam lokalisering och utformning. Att bebygga ett brant, blockigt och visuellt exponerat läge, där sammanhanget med befintlig bebyggelse är svagt på grund av topografin och platsens karaktär, bedöms därför stå i direkt konflikt med planens inriktning.

Vidare noteras att stadsarkitekten i sitt remissvar pekar ut vissa förutsättningar som, om de uppfylls, skulle kunna möjliggöra nybyggnation på platsen. Förvaltningen delar dock inte denna bedömning, då de angivna förutsättningarna i praktiken inte är genomförbara på ett varsamt och hållbart sätt. Att placera byggnaden norr om den befintliga stenmuren – i ett område med kraftig lutning och blockterräng – skulle kräva omfattande markarbeten, vilket står i direkt strid med områdesbestämmelsernas varsamhetskrav och riksintressets bevarandevärden.

Förslaget om att skapa en ny väganslutning från norr bedöms dessutom vara olämpligt, då området omfattas av landskapsbildskydd. En vägdragning i detta område skulle innebära ett intrång i skyddat landskapsrum, vilket förutsätter särskilt tillstånd enligt miljöbalken och strider mot intentionerna att bevara områdets natur- och upplevelsevärden. Området saknar väg och annan infrastruktur, vilket innebär att en väganslutning från norr skulle kräva stora ingrepp i terrängen. Detta förstärker ytterligare slutsatsen att platsen inte är lämplig för ny bebyggelse.

§ 94 (forts.)

Rättsligt stöd
Åtgärden bedöms inte vara förenlig med 2 kap. 6 § PBL eller 3 kap. MB. Ny bebyggelse i zon 1 förutsätter särskild försiktighet och en placering som inte påverkar kulturvärden, landskapsbild eller etablerad struktur negativt.

Tidigare positivt förhandsbesked (PMN/2003:20713) för samma fastighet saknar rättsverkan enligt praxis (se bl.a. MÖD P 15588–23 och MÖD 2021:7). Varje ansökan ska bedömas utifrån aktuella förhållanden och gällande rätt. Domstolspraxis (MÖD P 7074–22, P 6708–22, P 2809–23, P 2023:15593) visar att förhandsbesked kan avslås även när byggnadstekniska hinder saknas, om åtgärden riskerar att påverka riksintressen och kulturmiljöer negativt.

Det är även av vikt att understryka att områdesbestämmelser inte medför någon byggrätt. Regleringen enligt områdesbestämmelser är inte uttömmande och innebär inte någon direkt rätt att använda marken på ett visst sätt. Det krävs därför alltid en bedömning av markens lämplighet enligt 2 kap. PBL för att avgöra om en åtgärd kan tillåtas.

Mot denna bakgrund bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att den aktuella platsen inte är lämplig för den sökta åtgärden. Åtgärden bedöms stå i strid med såväl områdesbestämmelsernas syfte som bestämmelser i PBL och MB, och ett förhandsbesked ska därför inte medges.

Prövning av barnets bästa

Enligt lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter ska barnets bästa beaktas i alla ärenden som rör barn. I detta ärende bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det rör sig om en enkel prövning, eftersom den aktuella åtgärden – ett förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus – inte bedöms ha någon direkt påverkan på barn eller ungas livsvillkor, trygghet eller miljö.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterad 28 maj 2025
- Yttrande från Stadsarkitekt, inkom 28 maj 2025
- Platsbesök, daterad 26 maj 2025
- Yttrande från Kultur- och fritidsavdelningen, inkom 25 april 2025
- Yttrande från Ulvöhamn 18:2, inkom 12 april 2025 och 14 april 2025
- Yttrande från Ulvöhamn 18:1, inkom 9 april 2025 och 14 april 2025
- Yttrande från Ulvöhamn 3:1, inkom 7 april 2025
- Ansökan, inkom 19 mars 2025

§ 94 (forts.)

- Fotografi från sökande, inkom 19 mars 2025
- Karta, inkom 19 mars 2025
- Protokoll avstyckning, inkom 19 mars 2025
- Skrivelse från sökande, inkom 19 mars 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att samhällsbyggnadsnämnden avslår ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten Ottosbo 2:2.

Avslaget motiveras med att åtgärden inte uppfyller förutsättningarna i 9 kap. 17 § plan- och bygglagen (2010:900). Den föreslagna placeringen bedöms inte vara lämplig enligt 2 kap. 2, 4 och 5 §§ PBL. Åtgärden strider mot områdesbestämmelsernas syfte att bevara Ulvöhamns kulturmiljö och står inte i linje med översiktsplanens riktlinjer för Norra Ulvön, där återhållsamhet och anpassning till befintlig bebyggelsestruktur särskilt betonas

Avgiften för handläggningen av ärendet är 11 079 kronor. Avgiften har fastställts i enlighet med den taxa som kommunfullmäktige har beslutat.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Andreas Jansson (C) yrkar enligt förvaltningens förslag till beslut med ändring att stycke två i förvaltningens förslag till beslut stryks.

Mikael Malmén (S) och Jan Kärnebro (SD) yrkar bifall till Andreas Janssons (C) yrkande.

Beslutsgång
Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut och att det är förvaltningens förslag samt ett ändringsyrkande.

Ordförande finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag och ställer sedan ändringsyrkandet mot avslag av detsamma.

Ordförande finner att nämnden bifaller Andreas Janssons (C) ändringsyrkande.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden avslår ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten Ottosbo 2:2.

Avgiften för handläggningen av ärendet är 11 079 kronor. Avgiften har fastställts i enlighet med den taxa som kommunfullmäktige har beslutat.

§ 94 (forts.)

Protokollsanteckning

Andreas Jansson (C) lämnar följande anteckning till protokollet:
Örnsköldsviks Alliansen ställer sig positiv till utveckling kring Ulvöhamn och på Ulvön i allmänhet men i detta ärende så ser vi inte att det är lämpligt att bebygga tomten på det sätt den är utformad idag.
- - - - -

§ 95 Nybyggnad av garage Gene 2:86, bygglov (Sbn/2025:249)

Ärendebeskrivning

Historik
Sökande var initialt, under 2023, i kontakt med byggenheten inför sin bygglovsansökan och fick då information om att ett garage om 65 kvadratmeter (kvm) skulle överskrida byggrätten enligt gällande detaljplan. Han upplystes i stället om möjligheten att först ansöka om bygglov för ett garage om 50 kvm och därefter, i ett separat ärende, göra en attefallstillbyggnad om 15 kvm.

Fastigheten omfattas av detaljplan "Sundsvägen", akt 2284K-P69/1121/1, och är betecknad med B, F och Iv. Enligt planbestämmelserna får området endast bebyggas för bostadsändamål, med fristående byggnader (F), där högst en femtedel av tomtarealen får bebyggas. Av denna area får huvudbyggnaden uppta högst 150 kvm och uthus/gårdsbyggnader får uppta högst 50 kvm. Komplementbyggnader får inte uppföras med högre höjd än 2,5 meter. Av detaljplanen framgår även att punktprickad mark inte får bebyggas, samt att korsprickad mark endast får bebyggas med uthus, garage eller dylika mindre gårdsbyggnader.

Bygglov och startbesked beviljades den 19 juli 2023 för ett garage (benämnt som carport) om 50 kvm, med en avvikelse från detaljplanens högsta tillåtna byggnadshöjd (2,5 meter). På de inskickade ritningarna framgår dock tydligt att betongplattan är 65 kvm, det vill säga större än det garage som omfattades av bygglovet. Ritningarna visar även att en vägg saknas på en av sidorna (fasad mot väster), vilket kan tolkas som att byggnaden var tänkt att färdigställas i två steg.

Efter att byggnationen färdigställts, inkom anmälan om attefallstillbyggnad den 19 september 2023. Den avslogs den 28 september 2023 då attefallstillbyggnad inte får uppföras på en komplementbyggnad, vilket var vad det beviljade garaget utgjorde.

Sökande hade dessförinnan fått felaktig information från handläggare, både muntligt och skriftligt, om att han kunde uppföra byggnaden i två steg – först genom bygglov, därefter genom anmälan. Detta har senare medgetts i tjänsteskrivelse, samt bekräftats i länsstyrelsens beslut om avslag på överklagandet (Dnr 8461–2023), där länsstyrelsen dock konstaterar att muntliga besked inte ger rättsverkan enligt PBL.

Pågående ansökan
Sökande har nu inkommit med en ny ansökan om bygglov för hela byggnaden (65 kvm), vilket innebär att byggnadsarean för komplementbyggnader överskrider detaljplanens tillåtna 50 kvm. Åtgärden innebär därför en avvikelse från detaljplanen gällande

§ 95 (forts.)

byggrättens storlek. Byggnaden avviker sedan tidigare från planbestämmelsen om byggnadshöjd, vilket accepterades i första beslutet som en liten avvikelse.

Detta ärende avser att bedöma om ytterligare avvikelse från detaljplanen kan anses vara liten och förenlig med planens syfte, samt om bygglov kan medges trots att byggnaden redan är uppförd.

Ansökan inkom 30 mars 2025 och bedömdes som komplett 6 april 2025.

Tidigare behandlat

- Anmälan om tillbyggnad av komplementbyggnad (attefall) SBN 2023–000647
- Bygglov för nybyggnad av carport SBN 2023–000323

Yttrande

Tillfälle att yttra sig över åtgärden enligt 9 kap. 25 § Plan- och bygglagen har beretts ägarna till fastigheterna Gene 2:87, Gene 2:88, Gene 2:122, Gene 2:123, Gene 2:154, Gene 3:1. Inga synpunkter emot lov har framförts.

Miljö- och hälsoenheten har beretts tillfälle att yttra sig. Inga synpunkter emot lov har framförts.

Yttrande från miljö- och hälsoenheten
Miljö- och hälsoenheten har inget att erinra mot åtgärden i dagsläget, men lämnar följande synpunkter:

- Det förordas att inget golvavlopp anläggs i garaget om det inte är nödvändigt.
- Om golvavlopp ändå planeras krävs att detta ansluts till det kommunala spillvattennätet, då fastigheten ligger inom Mivas VA-verksamhetsområde.
- Om vatten i framtiden dras till garaget, ska miljö- och hälsoenheten underrättas, eftersom det då kan ställas krav på rening av utgående vatten vid eventuell fordonstvätt.

Yttrandet är lämnat i samråd med Miva.

Kommunikation med sökanden
Ärendet har inte tillförts något av någon annan än sökanden, varför underrättelse enligt 9 kap. 26 § PBL inte har skett.

§ 95 (forts.)

Skäl till beslut

Lagrum
Av 9 kap. 25 § PBL framgår att Byggnadsnämnden ska underrätta dem som avses i 5 kap. 11 § första stycket 2 och 3 och ge dem tillfälle att yttra sig över en ansökan som avser en åtgärd som ska utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan, inte är reglerad i områdesbestämmelser.

Av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (PBL) framgår att bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om
1. fastigheten och byggnadsverket överensstämmer med detaljplanen eller en tidigare godkänd avvikelse,
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen i övrigt,
3. genomförandetiden har börjat löpa, och
4. åtgärden uppfyller relevanta krav enligt 2 kap. och 8 kap. PBL.

Av 9 kap. 31 b § PBL framgår att bygglov får ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om avvikelsen är förenlig med planens syfte, och
1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt.

Vid prövning efter genomförandetidens utgång får bygglov även ges enligt 9 kap. 31 c § PBL, om åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte och
1. tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller allmänt intresse, eller
2. utgör ett lämpligt komplement till den användning som anges i detaljplanen.

Av 9 kap. 31 d § PBL följer att om tidigare avvikelser har godtagits enligt 30 § första stycket 1 b, 31 b eller 31 c §, ska en samlad bedömning göras av dessa tillsammans med den aktuella avvikelsen.

Enligt 9 kap. 31 e § PBL får bygglov enligt 31 b eller 31 c § inte ges om åtgärden antas medföra betydande miljöpåverkan, eller begränsa rättigheter eller pågående verksamheter i omgivningen.

Av 9 kap. 43 § PBL framgår att om inte annat följer av 9 eller 33 §, upphör ett bygglov, rivningslov eller marklov att gälla, om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Enligt 10 kap. 3 § PBL får en åtgärd får inte påbörjas innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked, om åtgärden kräver bygglov, marklov eller rivningslov.

§ 95 (forts.)

Enligt 10 kap. 4 § PBL får ett byggnadsverk får inte tas i bruk i de delar som omfattas av ett startbesked för byggåtgärder förrän byggnadsnämnden har gett ett slutbesked, om nämnden inte beslutar annat.

Enligt 10 kap. 5 § PBL ska byggherren se till att varje bygg-, rivnings- och markåtgärd som byggherren utför eller låter utföra genomförs i enlighet med de krav som gäller för åtgärden enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Om åtgärden är lov- eller anmälningspliktig, ska byggherren se till att den kontrolleras enligt den kontrollplan som byggnadsnämnden fastställer i startbeskedet. ´

För åtgärden krävs inte en kontrollansvarig enligt 10 kap. 10 § PBL.

Tekniskt samråd krävs inte enligt 10 kap. 14 § PBL.

Av 10 kap. 23 § PBL framgår att byggnadsnämnden ska med ett startbesked godkänna att en åtgärd som avses i 3 § får påbörjas, om
1. åtgärden kan antas komma att uppfylla de krav som gäller enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,
2. ett bevis om att det finns ett färdigställandeskydd som avses i 16 § har visats upp för nämnden, om det krävs ett sådant skydd.

Enligt 12 kap. 8 § PBL får byggnadsnämnden ta ut avgifter för handläggning av beslut.

Färdigställandeskydd krävs inte enligt lagen om färdigställandeskydd (SFS 2014:227).

Intressen på platsen
För området gäller detaljplan. Åtgärden uppförs inom sammanhållen bebyggelse.

Området som ansökan avser är inom utpekat riksintresse för Moälven med tillhörande käll- och biflöden.

Området som ansökan avser befinns inte inom något allmänt intresse eller skyddat område.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Den aktuella ansökan avser ett garage om 65 kvm, vilket innebär att byggnadsarean för komplementbyggnader överskrider den tillåtna maximala arean om 50 kvm enligt gällande detaljplan (2284K-P69/1121/1). Fastigheten omfattas av ett område med generellt generösa tomter, och området präglas i dag av en varierad bebyggelsestruktur där flera fastigheter har byggnader med större volym än vad som medges i planen.

§ 95 (forts.)

Även byggnadens utformning och placering upplevs som väl anpassad till tomtens förutsättningar och anses inte ge upphov till betydande olägenheter för omgivningen.

Sökanden har tidigare beviljats bygglov för en carport (garage) om 50 kvm, där en mindre avvikelse från tillåten byggnadshöjd accepterades. Ritningar i det ärendet visar dock en betongplatta om 65 kvm, vilket tyder på att en utökning planerades redan från början. Efter att bygglovet fått slutbesked inkom sökanden med en anmälan om attefallstillbyggnad om 15 kvm, men denna avslogs då attefallstillbyggnad inte får uppföras på komplementbyggnad. Sökanden hade dessförinnan fått felaktig information från kommunen, vilket även noterats i länsstyrelsens beslut (dnr 8461-2023) och i e-postväxling mellan part och tidigare handläggare.

Vid bygglovsprövning inom detaljplanelagt område är utgångspunkten 9 kap. 30 § PBL. Om åtgärden innebär en avvikelse från detaljplanen, kan bygglov ges enligt 9 kap. 31 b–31 e §§ PBL – under förutsättning att kriterierna är uppfyllda. Ett bygglov kan ges trots avvikelse endast om den bedöms som liten och förenlig med detaljplanens syfte (9 kap. 31 b § PBL). Vad som utgör en liten avvikelse har utvecklats i praxis. Mark- och miljööverdomstolen har i flera domar tydliggjort att även begränsade överskridanden av tillåten byggnadsarea kan anses vara mer än en liten avvikelse, särskilt när åtgärden är nybyggnation och inte motiveras av särskilda byggnadstekniska skäl (se t.ex. P 11460-23, dom 2024-12-03).

Vidare framgår av dom P 15588–23 att en tidigare godkänd avvikelse (t.ex. från byggnadshöjd) inte innebär att ytterligare avvikelser automatiskt kan accepteras. Varje ny avvikelse kräver en självständig prövning i relation till detaljplanens syfte.

I förevarande fall innebär ansökan att byggnadsarean för komplementbyggnad överskrider det tillåtna med 15 kvm, motsvarande 30 %. Avvikelsen bedöms därmed inte vara liten och är inte förenlig med planens syfte att reglera bebyggelsens omfattning. Det saknas därmed förutsättningar att medge bygglov enligt 9 kap. 31 b § PBL.

Det bör samtidigt noteras att Mark- och miljööverdomstolen i vissa fall varit oenig i sin bedömning av vad som utgör en avvikelse i strid med detaljplan. I mål P 1750–24 (dom 2025-02-18) avvek två ledamöter från majoritetens bedömning och ansåg att byggnaden var förenlig med gällande planbestämmelser. Detta visar att frågan om planavvikelse ibland lämnar utrymme för tolkning, särskilt i fall där områdets karaktär är varierad eller där flera faktorer påverkar helhetsbedömningen.

Det kan i detta fall framhållas att byggnaden harmonierar med områdets karaktär, och att skillnaden mellan 50 och 65 kvm inte bedöms innebära någon påtaglig negativ påverkan.

§ 95 (forts.)

Även förhållandet att byggnaden redan är uppförd och att sökanden har agerat på felaktig information från kommunen väcker förståelse.

Trots detta är det rättsliga utrymmet begränsat. Det är inte tillräckligt att åtgärden uppfattas som rimlig i praktiken – avvikelsen måste vara förenlig med planens syfte och samtidigt vara liten. Det faktum att avvikelsen gäller just planens byggrättsbestämmelser (maximalt tillåten byggnadsarea) väger tungt i bedömningen, då detta är en av detaljplanens centrala regleringar. Överskridandet i detta fall uppgår till 30 % av tillåten area för komplementbyggnader, vilket enligt etablerad praxis inte ryms inom begreppet liten avvikelse.

I praxis finns exempel på att bygglov beviljats trots mindre avvikelser från planbestämmelser när åtgärden i sin helhet varit förenlig med planens syfte och nödvändig utifrån platsens förutsättningar. Även i fall där avvikelsen inte är försumbar, kan det göras en helhetsbedömning om genomförandetiden löpt ut, byggnaden utgör ett lämpligt komplement till bostadsändamål och det saknas betydande omgivningspåverkan. Det är därmed inte uteslutet att bygglov kan medges enligt 9 kap. 31 b § PBL.

Enligt 9 kap. 30 § 1 b PBL kan tidigare medgivna avvikelser utgöra utgångspunkt för fortsatt prövning, men det krävs att den tidigare avvikelsen godtagits i sin helhet. I detta fall föreligger ett nytt avvikelsemoment utöver den redan medgivna avvikelsen gällande byggnadshöjd. Samlad bedömning ska göras, men praxis är tydlig med att flera avvikelser sällan tillsammans kan ses som små, särskilt om de avser olika bestämmelser. Detta påverkar dock inte den samlade bedömningen enligt 9 kap. 31 b § PBL, där avvikelsen från byggrätten inte anses vara liten eller förenlig med planens syfte

Sammantaget anser förvaltningen att byggnadens utformning är godtagbar och att det finns förståelse för sökandens situation, men att avvikelsen från detaljplanens byggrättsbestämmelser inte kan betraktas som liten. Förutsättningarna i 9 kap. 31 b § PBL är därmed inte uppfyllda och bygglov kan inte beviljas.

Särskild omständighet att beakta:
Det kan i sammanhanget nämnas att den nu aktuella situationen delvis har sin grund i att felaktig information tidigare lämnats till sökanden från kommunens sida. Sökanden har uppgett att han agerat i enlighet med denna information, vilket även styrks av dokumentation i ärendet.

Prövning av barnets bästa

I detta ärende bedömer samhällsbyggnadsnämnden att det blir en enkel prövning eftersom beslutet inte har någon direkt påverkan på barn och ungdomar.

§ 95 (forts.)

Beslutsunderlag

- Samhällabyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 26 maj 2025
- Platsbesök, daterat 23 maj 2025
- Skrivelse mellan sökande och byggenheten från 2023, inkom 30 april 2025
- Situationsplan, inkom 14 april 2025
- Huvudritning, inkom 6 april 2025
- Ansökan, inkom 30 mars 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningens föreslår att samhällsbyggnadsnämnden avslår ansökan om bygglov för nybyggnad av garage på fastigheten Gene 2:86.

Avvikelsen från gällande detaljplans byggrättsbestämmelse avseende maximal byggnadsarea för komplementbyggnader bedöms inte vara liten enligt 9 kap. 31 b § PBL. Förutsättningar för bygglov föreligger därmed inte.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Andreas Jansson (C) yrkar att samhällsbyggnadsnämnden ska bevilja ansökan om bygglov med följande motivering:
Med hänsyn till områdets karaktär och utformning bedömer nämnden att den föreslagna åtgärden, i sitt sammanhang, kan ses som en mindre avvikelse från gällande detaljplan. Åtgärden bedöms inte få någon prejudicerande effekt på framtida bygglovsprövningar, med tanke på fastighetens placering och de omkringliggande byggnadernas utformning och läge. Avvikelsen bedöms inte heller begränsa grannars möjligheter att i framtiden använda sin egen mark på motsvarande sätt.

Mikael Malmén (S) Jan Kärnebro (SD) och Hadrien Gourlé (V) yrkar bifall till Andreas Janssons (C) yrkande.

Beslutsgång
Ordförande finner att det finns två förslag till beslut.

Ordförande ställer Andreas Janssons (C) yrkande mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med Andreas Janssons (C) yrkande.

§ 95 (forts.)

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beviljar ansökan om bygglov för nybyggnad av garage på fastigheten Gene 2:86.

Med hänsyn till områdets karaktär och utformning bedömer nämnden att den föreslagna åtgärden, i sitt sammanhang, kan ses som en mindre avvikelse från gällande detaljplan. Åtgärden bedöms inte få någon prejudicerande effekt på framtida bygglovsprövningar, med tanke på fastighetens placering och de omkringliggande byggnadernas utformning och läge. Avvikelsen bedöms inte heller begränsa grannars möjligheter att i framtiden använda sin egen mark på motsvarande sätt.
- - - - -

Upplysningar

Hur man överklagar beslutet, se separat bilaga.

§ 96 Otillåten åtgärd, byggsanktionsavgift (Sbn/2025:222)

Ärendet kan innehålla integritetskänsliga uppgifter eller personuppgifter och har därför inte publicerats på internet (enligt offentlighets- och sekretesslagen eller dataskyddsförordningen).

§ 97 Meddelanden (Sbn/2025:5)

Ärendebeskrivning

Ärendet består av en redovisning av handlingar, som nämnden tar del av, enligt nedan:

A. E-förslagssvar, utveckling av Herrgårdsparken i Köpmanholmen
Kommunfullmäktige beslut den 26 maj 2025 § 97. Kommunfullmäktige anser e-förslagets delar avseende upprustning av anslutningsvägar, tydligare och snyggare entréer, samarbeten, digitalisering, tillgänglighet och hållbarhet som besvarade genom att arbeten kopplade till dessa delar är genomförda eller pågående.
Kommunfullmäktige avslår de delar av e-förslaget som avser utökade parkeringsplatser, skapande av en friluftsscen, skapande av ett arboretum och försöksområde för fytoremediering. (Sbn/2024:518)

B. Godkännande av reviderad taxa för ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
Kommunfullmäktige beslut den 26 maj 2025 § 98. Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderad taxa för ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, daterad 25 april 2025, med följande ändring.
• Gårdsförsäljning flyttas från Kunskapsprov i alkohollagen, 44–60 frågor" till "Kunskapsprov i alkohollagen, 28 frågor" i bilaga 1 Fasta avgifter.
Den reviderade taxan träder i kraft 1 juni 2025. Bilaga, reviderad taxa. (Sbn/2025:84)

C. Godkännande av reviderat reglemente, samhällsbyggnadsnämnden
Kommunfullmäktige beslut den 26 maj 2025 § 101. Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderat reglemente för samhällsbyggnadsnämnden, daterat 27 februari 2025. Bilaga, reviderat reglemente. (Sbn/2025:65)

D. Godkännande av reviderade lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Örnsköldsviks kommun
Kommunfullmäktige beslut 26 maj 2025 § 102. Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderade Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Örnsköldsviks kommun daterat 19 februari 2025. Bilaga. Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Örnsköldsviks kommun, reviderad. (Sbn/2025:94)

§ 97 (forts.)

E. Delårsrapport, april 2025
Kommunfullmäktige beslut 26 maj 2025 § 105. Kommunfullmäktige godkänner Delårsrapport, april 2025. Bilaga, delårsrapport april 2025. (Sbn/2025:4)

F. Ekonomiskt läge 2026-2028, maj 2025
Kommunfullmäktige beslut 26 maj 2025 § 106. Kommunfullmäktige anser sig ha tagit del av Ekonomiskt läge 2026-2028, maj 2025. Bilaga, rapport Ekonomiskt läge 2026-2028, maj 2025 (Sbn/2025:260)

G. Investering i nybyggnation bussdepå Järved samt begäran om extra skattemedel, samhällsbyggnadsnämnden
Kommunfullmäktige beslut 26 maj 2025 § 109. Kommunfullmäktige godkänner investering i en bussdepå på Albertsro 1:1 i Järved med totalt 190 miljoner kronor. Investeringsbudget tillförs kommunstyrelsen via konsult-och serviceförvaltningen, som utför investeringen.
Kommunfullmäktige godkänner investering av infartsväg till nya bussdepån och fastighet Brösta 9:1 på det kommunala vägnätet, på och i närheten av Albertsro 1:1 i Järved, med totalt 6 miljoner kronor. Investeringsbudget tillförs samhällsbyggnadsnämnden.
Kommunfullmäktige godkänner extra skattemedel till samhällsbyggnadsnämnden utifrån tillkommande driftskostnader för ny bussdepå och ny infartsväg med 2,6 Mkr 2027 och ytterligare 5,4 Mkr från 2028 och framåt, totalt 8,0 Mkr. Beslutet belastar kommunens resultat med motsvarande. (Sbn/2025:147)

H. Beslutslogg - samhällsbyggnadsnämnden juni 2025 (Sbn/2025:5)

Prövning av barnets bästa

Beslutet att ta del av meddelandena medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 5 juni 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden tar del av meddelandena.
- - - - -

§ 98 Anmälan av samhällsbyggnadsförvaltningens delegationsbeslut (Sbn/2025:6)

Ärendebeskrivning

Redovisning av de beslut som fattats med stöd av samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning.

Förteckning över

- delegationsbeslut 2025, nr 13-19 , Lex-ärenden,
- delegationsbeslut, 2025-05-01–2025-05-31, ByggR/Nova, byggenheten,
- delegationsbeslut, 2025 nr 300-386, ECOS, miljö och livsmedel m.m,
- delegationsbeslut, 2025 nr 1134-1136 , i ärenden om alkohol,
- delegationsbeslut 2025, nr 116, i ärenden om tobak, folköl och handel med vissa receptfria läkemedel
- delegationsbeslut, 2025-05-01–2025-05-31, om samhällsbetalda resor, färdtjänst och riksfärdtjänst,
- delegationsbeslut, 2025 nr 57-70 , parkeringstillstånd för rörelsehindrade,
- delegationsbeslut, 2025 nr 59- 111, dispensärenden vad gäller bred, lång och tung transport samt uppställning av dito,
- delegationsbeslut, 2025 nr 59-72, upplåtelse av offentlig plats samt yttrande till polismyndighet,
- delegationsbeslut, 2025 nr 12, 13, fordonsflytt,
- delegationsbeslut 2025, nr 18-23, personalärenden

Prövning av barnets bästa

Ärendet består av en redovisning av fattade delegationsbeslut. Ett godkännande av redovisningen innebär att nämnden har tagit del av vilka beslut som har fattats.

Godkännandet medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

§ 98 (forts.)

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 9 juni 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av fattade beslut.

- - - - -

§ 99 Delegation för ordförande att besluta i samhällsbyggnadsnämndens ärenden, sommaren 2025 (Sbn/2025:283)

Ärendebeskrivning

I förvaltningslagen (2017:900), FL, anges att ärenden ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. I de lagstiftningar som hanteras inom förvaltningen, till exempel plan- och bygglagen, (2010:900), PBL, finns tidsfrister för hur lång handläggningstiden får vara. Det finns också andra typer av beslut inom förvaltningen som behöver hanteras skyndsamt och inte alltid kan invänta ett nämndsammanträde. Det kan till exempel gälla beslut om ett föreläggande som behöver börja gälla med omedelbar verkan eller remisser med kort svarstid.

Under sommaren 2025 har samhällsbyggnadsnämnden sammanträdesuppehåll under perioden 18 juni–27 augusti. Sammanträdet den 28 augusti kan komma att ställas in om det är få anmälda ärenden och nästa planerade sammanträde därefter är den 25 september.

Skäl till beslut

Gällande bestämmelser
I 9 § FL anges att ärenden ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts.

I 12 kap. 5 § PBL anges att bestämmelserna i kommunallagen (2017:725), KL, om nämnder ska gälla för byggnadsnämnden.

I 12 kap. 6 § PBL anges att delegationsuppdrag enligt 6 kap. 37 §, 7 kap. 5 § och 9 kap. 30 § och 37 § andra stycket kommunallagen får, utöver det som följer av 6 kap. 38 § kommunallagen, inte omfatta befogenhet att
1. avgöra ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
2. i andra fall än som avses i 11 kap. 30–32 §§ och 33 § 1 besluta förelägganden eller förbud som förenas med vite,
3. besluta förelägganden som förenas med en upplysning om att den åtgärd som föreläggandet avser kan komma att utföras genom byggnadsnämndens försorg på bekostnad av den som föreläggandet riktas mot, eller
4. avgöra frågor om byggsanktionsavgift enligt 11 kap.

I 6 kap. 37 § KL anges att en nämnd får delegera beslutanderätten till presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5–8 §§.

§ 99 (forts.)

Av 6 kap. 38 § 1 st. KL följer att beslutanderätten inte får delegeras när det gäller
1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

I 6 kap. 39 § KL anges att en nämnd får uppdra åt ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Av 6 kap. 40 § KL framgår att nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut som har fattas med stöd av uppdrag enligt 6 kap. 37 § KL ska anmälas till den. I paragrafens andra stycke anges att sådana beslut som avses i 39 § ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

För att möjliggöra att samhällsbyggnadsnämnden lever upp till kraven i förvaltningslagen och i plan- och bygglagen finns behov av att ordförande, under samhällsbyggnadsnämndens sommaruppehåll, 18 juni–27 augusti alternativt till och med den 24 september 2025, får delegation i enlighet med 6 kap. 37 § KL att fatta beslut i ärenden där förvaltningen vanligtvis skulle ha inväntat nämndsammanträde. Beslutanderätten enligt 6 kap. 37 § KL begränsas av delegationsförbuden i 6 kap. 38 § KL och 12 kap. 6 § PBL. Ärenden som omfattas av delegationsförbud och som inte är brådskande behandlas vid nästa nämndssammanträde.

För det fall beslut behöver fattas i ett ärende som omfattas av delegationsförbuden och det är brådskande att beslut fattas i ärendet, kan ordförande besluta med stöd av 6 kap. 39 § KL utan att delegationsförbuden utgör hinder mot detta.

Prövning av barnets bästa

Ärendet möjliggör att nämndens ordförande kan besluta på delegation under sommaren när nämnden har sammanträdesuppehåll. Beslutet bedöms inte påverka barn och unga och prövningen av barnets bästa har därför gjorts som enkel prövning.

§ 99 (forts.)

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens beslutsförslag, daterat 13 juni 2025

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämndens ordförande får från och med 18 juni till nästkommande sammanträde, delegation att besluta på nämndens vägnar i ärenden som behöver hanteras innan ordinarie nämndsammanträde.

Beslut som fattas med stöd av delegationen enligt 6 kap. 37 eller 39 §§ KL ska anmälas till nästa nämndsammanträde.

- - - - - -

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ANDREAS JANSSON
Datum: 2025-06-23 09:36
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
D6384AEE3EA4298412E5F512BA5EE59F1E139D118BB8C95F51CCD28A24F36241

Namn: Leif Mikael Rune Malmén
Datum: 2025-06-23 09:01
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
D6384AEE3EA4298412E5F512BA5EE59F1E139D118BB8C95F51CCD28A24F36241

Namn: Caroline Jonsson
Datum: 2025-06-23 10:10
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
D6384AEE3EA4298412E5F512BA5EE59F1E139D118BB8C95F51CCD28A24F36241